

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי ז' בתמוז תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - ל"א

1. **משנה - הנודר משובתי שבת - במי נאסר?**
בישראל ובכותים, ומותר בעובדי כוכבים. כיון שכוונתו על המצווין ועושין. וכן בנודר מאוכלי שום.
אבל הנודר מעולי ירושלים - אסור בישראל ומותר בכותים, כיון שאע"פ שהם מצווין בזה אינם מקיימים.
2. **משנה - קונם שאיני נהנה לבני נח - מותר בישראל ואסור בעובדי כוכבים. לכאורה הרי גם ישראל נקראים בני נח?**
משנתקדש אברהם קרויים רק על שמו.
3. **משנה - שאיני נהנה לזרע אברהם - אסור בישראל ומותר בעובדי כוכבים. מדוע בני ישמעאל אינם נכללים בזה?**
'כי ביצחק יקרא לך זרע'. והטעם שבני עשו לא נכללים בזה, כיון ש'ביצחק' - ולא כל יצחק.
4. **משנה - שאיני נהנה מישראל - האם מותר לו מקח וממכר עמו?**
קונה ממנו ביותר משוויו. ומוכר לו בפחות משוויו.
קונם שישראל נהנין לי - קונה בפחות ומוכר ביותר, ואין שומעין לו.
שאיני נהנה להן והן לי - מותר רק בעובדי כוכבים.
5. **שמואל: הלוקח כלי מן האומן לבדוק האם יקנהו ונאנס בידו - חייב, כיון שדינו כשואל שכל הנאה שלו. מה הקשו עליו?**
משמע שסבר שמואל שמקח הנאת לוקח הוא, וקשה שבמשנתנו מי שאסר על עצמו הנאת ישראל, אסור למכור בשוויו משמע שזו הנאת מוכר.
א. להו"א תירצו: שמשנתנו עוסקת בזבינא דרמי על אפיה - דבר שקשה למוכרו.
ונדחה: א. אם כן מדוע אסור לקנות בשוויו הרי הלוקח לא נהנה ממנו. ב. מדוע כשאסר ישראל ליהנות ממנו אין יכולים ליקח בשוויו הרי אינם נהנים ממנו. ואין להעמיד את הסיפא במקח חריף שא"כ מדוע א"א למוכרו בשוויו.
ב. למסקנא - משנתנו בזבינא מיצעא שהנאת שניהם שוה. ודברי שמואל נאמרו על זבינא חריפא שהוא הנאת הלוקח, ולכן בלקיחתו חייב באונסין.
תניא כותיה דשמואל - הלוקח כלים מן התגר לשגרן לבית חמיו, ואמר לו: אם מקבלין אותן ממני אני נותן לך דמיהם, ואם לאו אני נותן לך לפי טובת הנאה שבהן, [מה שמשפחת חמיו יחזיקו לו טובה על שרצה להביא] נאנסו בהליכה - חייב, בחזרה - פטור, מפני שאינו אלא כנושא שכו. מעשה בסרסור - שלקח חמור מחבירו כדי למוכרו ולא נמכר החמור, בזמן שבא להחזיר את החמור נפסד, וחייב רב נחמן את הסרסור לשלם.
הקשה רבא לרב נחמן: מהברייתא דלעיל נאנסו .. בחזרה - פטור.
ענה רב נחמן: החזרה של הסרסור הולכה היא כיון שאם ימצא ימכור אפילו בפתח בית בעליו, וא"כ נהנה אף בחזרתו.
6. **משנה - 'קונם מה שאהנה מערלים' במי נאסר?**
מותר בערלי ישראל ואסור במולי עובדי כוכבים, כיון שכוונתו לאינם יהודים.
קונם מה שאהנה ממולים - אסור בערלי ישראל ומותר במולי עובדי כוכבים, שאין הערלה קרויה אלא לשם עובדי כוכבים, שנא': כי כל הגוים ערלים וכל בית ישראל ערלי לב, ואומר: והיה הפלשתי הערל הזה, ואומר: פן תשמחנה בנות פלשתים פן תעלוזנה בנות הערלים. רבי אלעזר בן עזריה אומר: מאוסה היא הערלה - שנתגנו בה רשעים, שנא': כי כל הגוים ערלים.
7. **אלו מאמרים שנינו בגדלות המילה?**
 - א. רבי ישמעאל: גדולה מילה - שנכרתו עליה שלש עשרה בריתות.
 - ב. רבי יוסי: גדולה מילה - שדוחה את השבת חמורה.
 - ג. רבי יהושע בן קרחה: גדולה מילה - שלא נתלה לו למשה הצדיק עליה מלא שעה.
 - ד. רבי נחמיה: גדולה מילה - שדוחה את הנגעים.
 - ה. רבי אומר: גדולה מילה - שכל המצות שעשה אברהם אבינו לא נקרא שלם עד שמל, שנאמר: התהלך לפני והיה תמים.
 - ו. דבר אחר: גדולה מילה - שאלמלא היא לא ברא הקב"ה את עולמו, שנאמר: כה אמר ה' אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתני. בנוסחת הר"ן נוסף, רבי: ששקולה כנגד כל המצוות שנא' וכו'.